

BOSNA I HERCEGOVINA
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 158359 23 P
Brčko, 07.10.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sudija Ljiljana Zobenica, u pravnoj stvari tužilaca K. J. iz B., ul. ... br. ... i S. S. iz B., ul. ... br. ..., zastupani po punomoćniku Marjanović Srđanu, advokatu iz Brčkog, protiv tuženog Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske, filijala Bijeljina, ul. Njegoševa br. 28, Bijeljina, koga zastupa direktor Milić Mladen i punomoćnik M.B., zaposlenik tuženog, radi utvrđivanja diskriminacije i isplate, nakon glavne, javne i usmene rasprave, u prisustvu punomoćnika tužilaca i punomoćnika tuženog, donio je dana 07.10.2024. godine

P R E S U D U

Utvrđuje se da je tuženi Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske, filijala Bijeljina, doveo tužioca K. J. i S. S. iz B., kao bivše pripadnike Policije Brčko distrikta BiH, u diskriminirajući položaj u odnosu na korisnike starosne penzije Fonda penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske, pripadnike MUP-a Republike Srpske, budući da je prilikom obračuna starosne penzije na pogrešan način izvršio obračun ličnog koeficijenta od koga direktno zavisi visina starosne penzije, isključivo iz razloga što tužioci kao osiguranici imaju prebivalište na teritoriji B.

Obavezuje se tuženi da tužiocu K. J. nadoknadi materijalnu štetu, te da od dana 28.09.2023. kao dana podnošenja tužbe pa ubuduće isplaćuje mjesečni iznos od 665,33 KM, do petog u mjesecu za tekući mjesec, dok je dospjele iznose od dana 28.09.2023.godine kao dana podnošenja tužbe pa do pravosnažnosti presude dužan isplatiti u jednokratnom iznosu na dostavljeni žiro račun tužioca, sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Obavezuje se tuženi da tužiocu S. S. nadoknadi materijalnu štetu, te da od dana 27.12.2023. kao dana podnošenja tužbe pa ubuduće isplaćuje mjesečni iznos od 423,70 KM, do petog u mjesecu za tekući mjesec, dok je dospjele iznose od dana 27.12.2023.godine kao dana podnošenja tužbe pa do pravosnažnosti presude dužan isplatiti u jednokratnom iznosu na dostavljeni žiro račun tužioca, sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Obavezuje se tuženi da tužiocima nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.794,00 KM, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac K.J. je ovom sudu, putem punomoćnika, dana 28.09.2023. godine, podnio tužbu protiv tuženog, radi utvrđivanja diskriminacije, a tužilac S. S. dana 27.12.2023.godine. U pojedinačnim tužbama tužioci su naveli da je rješenjem Fonda penzijsko i invalidskog osiguranja Republike Srpske, filijala Bijeljina, broj: 9015/93-1.1-1810.0-10911/23 od 09.08.2023. godine za tužioca K. J. i rješenjem broj: 9015/93-1.1-1810.0-18017/23 od 08.12.2023. godine za S. S., tužiocima kao policijskim službenicima Policije Brčko distrikta BiH priznato pravo na starosnu penziju počev od 26.07.2023. godine u iznosu od 1.267,90 KM mjesečno za K. J., odnosno počev od 01.12.2023. godine u iznosu od 1.569,90 KM za S. S. Za utvrđivanje prava na starosnu penziju i utvrđivanje visine penzije korišteni su važeći propisi koji tretiraju ovu oblast u Republici Srpskoj i Brčko distriktu BiH. Korisnici starosne penzije podnijeli su direktoru Fonda PIO Republike Srpske žalbu protiv gore pomenutih rješenja, ističući da visina starosne penzije nije pravilno utvrđena tj. nije utvrđena pravilnom primjenom materijalnog propisa. Rješenjem Fonda PIO Republike Srpske – kabinet direktora broj: 93/7000-1.3-1810.16-1172/23 od 04.09.2023. godine, žalba tužioca K. J. je odbijena kao neosnovana. Tužioci smatraju da je prednjim aktima kojima se utvrđuje njihovo pravo i visina starosne penzije kao osiguranika Fonda PIO Republike Srpske i pripadnika Policije Brčko distrikta BiH, dovedeni u diskriminirajući položaj u odnosu na ostale korisnike starosnih penzija Policijskih službenika pripadnika MUP-a Republike Srpske i osiguranika Fonda PIO Republike Srpske. Diskriminacija se ogleda u različitoj primjeni materijalnih propisa prilikom utvrđivanja ličnog koeficijenta od koga direktno zavisi visina starosne penzije osiguranika. Lični koeficijent policijskih službenika pripadnika MUP-a Republike Srpske i osiguranika Fonda PIO Republike Srpske utvrđuje se prema odredbi člana 136. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske, na osnovu pet godišnjih plata koje se za policijskog službenika najpovoljnije. Lični koeficijent pripadnika Policije Brčko distrikta BiH osiguranika Fonda PIO Republike Srpske utvrđuje se tako što se zbir godišnjih ličnih koeficijentata podijeli sa periodom za koji su obračunati, što je u skladu sa članom 46. Zakona o PIO Republike Srpske. Fond PIO Republike Srpske na osiguranike sa područja Brčko distrikta BiH (pripadnike Policije Brčko distrikta BiH) primjenjuje Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske, dok na osiguranike sa teritorije Republike Srpske (pripadnike MUP-a Republike Srpske) primjenjuje Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske. Prednji način postupanja Fonda PIO Republike Srpske dovodi do različitih iznosa penzija za osiguranike koji imaju isti radni staž, bave se istom vrstom posla, imaju istu visinu plate, osigurani su u istom Fondu PIO, a samo iz razloga što prvi žive na teritoriji entiteta Republika Srpska, a drugi na području grada Brčko distrikta BiH. Tužioci smatraju da je prilikom obračuna njihove penzije morala biti primjenjena odredba člana 142. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH koji je bio na snazi na dan podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava na starosnu penziju, a koji propisuje da se policijskom službeniku lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskog službenika, koje se za policijskog službenika najpovoljnije, tj. na identičan način kao i pripadnicima MUP-a Republike Srpske. Cilj Skupštine Brčko distrikta BiH kao zakonodavca i gore označene zakonske odredbe jeste upravo da se otkloni diskriminacija pripadnika Policije Brčko distrikta BiH u odnosu na pripadnike MUP-a Republike Srpske, osiguranika istog Fonda PIO. Ukoliko se na osiguranika tj. tužioca K. J. primjeni način obračuna penzije u skladu sa članom 142. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH tj. za osnovicu uzme pet godišnjih plata osiguranika koje su za njega najpovoljnije i to u: 2000., 2001., 2002., 2003., 2004. godina i na osnovu njih izračuna novi lični koeficijent osiguranika od 2.6681372, odnosno za osiguranika tj. tužioca S. S.

lični koeficijent od 2,7514682. Primjenom ovog koeficijenta na ukupan penzijski staž dobije se lični bod od 106.72488 za tužioca K. J., odnosno lični bod od 110,058728 za S. S. Množenjem ličnog boda i opšteg boda dobije se nova lična penzija osiguranika K. J. od 1.933,23 KM, odnosno lična penzija osiguranika S. S. od 1.993,60 KM. Razlika u penziji koju tužilac K. J. prima u iznosu od 1.267,90 KM, te one koju bi trebao primiti od 1.933,23 KM, iznosi 665,33 KM, dok razlika u penziji koju tužilac S. S. prima u iznosu od 1.569,90 KM, te one koju bi trebalo primiti od 1.993,60 KM, iznosi 423,70 KM. Predložili su da sud utvrdi da je tuženi Fond PIO Republike Srpske, filijala Bijeljina doveo tužioce u diskriminirajući položaj u odnosu na korisnike starosne penzije Fonda PIO Republike Srpske, budući da je prilikom obračuna starosne penzije na pogrešan način izvršio obračun ličnog koeficijenta od koga direktno zavisi visina starosne penzije, isključivo iz razloga što tužioci kao osiguranici imaju prebivalište na području B., te da obaveže tuženog da tužiocu K. J. nadoknadi materijalnu štetu, te da od dana podnošenja tužbe pa ubuduće isplaćuje mjesečni iznos od 665,33 KM, a tužiocu S. S. nadoknadi materijalnu štetu, te da od dana podnošenja tužbe pa obuduće isplaćuje mjesečni iznos od 423,70 KM, sve do petog u mjesecu za tekući mjesec, kao i da nadoknadi tužiocima troškove postupka.

U odgovorima na tužbu, tuženi je osporio tužbene zahtjeve tužilaca u cijelosti. Naveo je da je Statutom Brčko distrikta BiH, Brčko distrikt definisan kao jedinstvena administrativna jedinica lokalne samouprave koja je pod suverenitetom Bosne i Hercegovine. Ustav BiH, kao i važeći zakoni i odluke institucija BiH, direktno se primjenjuju na cijelom području Distrikta, a zakoni i odluke svih vlasti Distrikta moraju biti u skladu sa važećim zakonima i odlukama institucija BiH. Nadležnosti javnih organa vlasti u Distriktu propisane su članom 8. Statuta, i među njima nema penzijskog i invalidskog osiguranja, te se u ovoj oblasti u Brčko distriktu BiH primjenjuju zakoni entiteta. Ovo proizlazi i iz Naloga supervizora za Brčko distrikt BiH od 04.08.2006. godine, kojim se ukidaju entitetski zakoni na području Brčko distrikta, kojim su izuzeti propisi, između ostalog, koji se odnose na obaveze uplate doprinosa u entitetske penzijske fondove i prava na primanje isplata iz istih. Nadležnosti Bosne i Hercegovine u Ustavu BiH su propisane i nabrojane po principu enumeracije, a ostale nadležnosti, navedene po principu generalne klauzule, u nadležnosti su entiteta. Shodno Ustavu BiH nadležnosti u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja pripadaju entitetima, a propisi iz oblasti prava na primanje iz Fonda PIO Republike Srpske su u nadležnosti Republike Srpske i primjenjuju se na osiguranike i korisnike prava iz ovog Fonda na području Brčko distrikta BiH. Po teritorijalnom principu važenja zakona, zakoni Brčko distrikta BiH ne mogu obavezivati Fond u Republici Srpskoj, niti postoje propisi u Republici Srpskoj po kojem bi zakonodavstvo Brčko distrikta BiH obavezivalo institucije Republike Srpske, za razliku od Brčko distrikta koji primjenjuje propise Republike Srpske kojim se regulišu prava na primanja iz Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske za korisnike prava u Brčko distriktu BiH. Skupština Brčko distrikta nije nadležna za raspolaganje sredstvima budžeta Republike Srpske, pa bi tumačenje odredbe člana 142. stav 2. Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH na način kako to čine tužioci, značilo da je Skupština Brčko distrikta BiH prilikom donošenja tog zakona izašla van okvira svoje nadležnosti, što dovodi u pitanje i samu ustavnost ovog zakona. Cilj Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH nije regulisanje prava iz PIO, jer je u članu 1. definisano da se njime regulišu policijska ovlaštenja i radno-pravni status policijskih službenika Policije Brčko distrikta BiH. Ovim zakonom se ne mogu uređivati pitanja obaveznog penzijskog i invalidskog osiguranja policijskih službenika ili prava i obaveze na osnovu tog osiguranja, te se ovaj zakon ne može primjenjivati u postupku rješavanja o pravu na penziju policijskog službenika Brčko distrikta BiH. Prema članu 152. Zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju, sredstva za ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja i rad Fonda

obezbjeduju se iz budžeta Republike, u skladu sa propisima koji uređuju budžetski sistem i trezorsko poslovanje. Da bi tuženi mogao priznavati pravo policijskim službenicima Brčko distrikta u obimu utvrđenom članom 142. stav 2. Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH, Brčko distrikt BiH bi morao obezbjediti dodatna sredstva Republici Srpskoj koja odgovaraju iznosu više priznatih i isplaćenih penzija u odnosu na iznos koji bi bio određen i isplaćen primjenom opštih odredaba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Tuženi smatra da se ne može utvrđivati diskriminacija koja se vezuje za teritorijalno važenje zakona i pravnu snagu zakona koji ne može formalno obavezivati tuženog, a da bi se eventualna diskriminacija mogla utvrđivati samo u slučajevima nejednakog postupanja tuženog u odnosu na korisnike prava koji su bili pripadnici policije Brčko distrikta i na koje se odnosi Zakon o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH. U konkretnom slučaju, Fond jednako postupi prema svim osiguranicima na području Brčko distrikta, primjenom člana 46. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranja. Suprotno tome, primjena člana 142. Stav 2. Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH bi predstavljala diskriminaciju, jer bi izdvajanje jedne grupe osiguranika sa područja Brčko distrikta BiH u neravnopravan položaj dovelo sve ostale osiguranike na tom području. Na taj način bi im bilo ugroženo uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava u odnosu na osiguranike koji su zaposleni u Policiji Brčko distrikta BiH, a što prema odredbi člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije BiH predstavlja diskriminaciju. S obzirom na navedeno, tuženi nije primjenjivao zakon koji je donio Brčko distrikt BiH, te nije ni jednom službeniku policijskih snaga Brčko distrikta BiH priznao primanja po ovom zakonu, te u primjeni ovog zakona nije ni moglo biti diskriminacije. Prema tumačenju člana 142. stav 2. Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH, koje su u tužbama iznijeli tužioci, primjenom ove odredbe tužilac K. J. bi imao pravo na penziju u iznosu od 1.933,23 KM, a tužilac S. S. u iznosu od 1.993,60 KM, što je višestruko više od prosječne penzije koju isplaćuje tuženi korisnicima, a kojima je ista obračunata u smislu člana 3. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Ovim članom definisano je da obim prava zavisi od dužine penzijskog staža osiguranika i visine plata i osnovica osiguranja na koje je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje. Usvajanjem postavljenih tužbenih zahtjeva sud bi izvršio pozitivnu diskriminaciju policijskih službenika Brčko distrikta BiH u odnosu na pripadnike unutrašnjih poslova Republike Srpske. Primjenom odredbe po kojoj se lični koeficijent policijskih službenika Brčko distrikta određuje na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskih službenika koje su za pojedinca najpovoljnije, po pravilu bi dovelo do toga da bi svaki policijski službenik iz Brčko distrikta ostvario pravo kod tuženog u većem obimu, sa većim iznosom penzije od pripadnika MUP-a Republike Srpske, koji su radili isti posao. Izneseno se temelji na opštepoznatoj činjenici da je plata policijskog službenika u Brčko distriktu neposredno nakon osnivanja Distrikta, bila mnogo veća od plate pripadnika unutrašnjih poslova iz Republike Srpske. Penzija policijskog službenika Brčko distrikta određena u skladu sa navedenim članom bila bi u prosjeku 869,88 KM (ili 45%), odnosno u prosjeku 865,15 KM (ili 44,8%) veća od kolege pripadnika MUP-a Republike Srpske, određene u skladu sa članom 136. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske. Iznos penzije pripadnicima unutrašnjih poslova Republike Srpske bi se određivao dijeljenjem pet prosječnih plata sa pet prosječnih plata u Republici Srpskoj. Rezultat ovakvog načina obračuna ličnog koeficijenta, a time i iznos penzija, je uvijek veća penzija policijskog službenika Brčko distrikta BiH. Primjenom člana 142. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH, koji je Brčko distrikt donio za svoje policijske službenike, isti bi ostvarili neproporcionalnu korist u odnosu na cilj zakona, jer bi ostvarili penziju koja je 45%, odnosno 44,8% veća u odnosu na kolege koje su radile isti posao u Republici Srpskoj i koje su daleko brojnije. Utvrđivanje postojanja diskriminacije po postavljenim tužbenim zahtjevima bilo bi suprotno članu 5. Zakona o zabrani diskriminacije. Shodno

navedenom, jasno je da Fond prilikom rješavanja o pravu na penziju policijskih službenika Brčko distrikta BiH ne vrši diskriminaciju, kako prema toj grupi osiguranika, tako ni prema bilo kome od pojedinaca koji pripadaju toj grupi, pa samim tim ni prema tužiocima. Primjena Zakona na način kako to smatraju tužioci bi predstavljalo diskriminaciju prema svim ostalim osiguranicima, jer bi osiguranike koji su pripadnici Policije Brčko distrikta BiH stavilo u znatno povoljniji položaj u odnosu na sve ostale osiguranike. Tuženi smatra da tužbeni zahtjevi tužilaca nisu osnovani, te je predložio da sud odbije tužbene zahtjeve kao neosnovane.

Rješavajući po prijedlogu tuženog, sud je Rješenjem broj: 96 o P 158359 23 P od 29.02.2024. godine izvršio spajanje parnice broj: 96 o P 158359 23 P i parnice broj: 96 o P 160575 23 P, radi zajedničkog raspravljanja, pod jedinstvenim poslovnim brojem: 96 o P 158359 23 P.

Nakon provedenog vještačenja od strane vještaka ekonomske struke, tužioci su preciziranim tužbenim zahtjevom predložili, da sud utvrdi da je tuženi doveo tužioce, kao bivše pripadnike Policije Brčko distrikta BiH, u diskriminirajući položaj u odnosu na korisnike starosne penzije Fonda PIO Republike Srpske, pripadnike MUP-a Republike Srpske, budući da je prilikom obračuna starosne penzije na pogrešan način izvršio obračun ličnog koeficijenta od koga direktno zavisi visina starosne penzije, isključivo iz razloga što tužioci kao osiguranici imaju prebivalište na području Brčko distrikta BiH, da se obaveže tuženi da tužiocu K. J. nadoknadi materijalnu štetu, te da od dana podnošenja tužbe pa ubuduće isplaćuje mjesečni iznos od 665,33 KM, a tužiocu S.S. nadoknadi materijalnu štetu, te da od dana podnošenja tužbe pa ubuduće isplaćuje mjesečni iznos od 423,70 KM, sve to do petog u mjesecu za tekuću godinu, dok je dospjele iznose od dana podnošenja tužbe pa do pravosnažnosti presude, dužan isplatiti u jednokratnom iznosu na dostavljene žiro račune tužilaca, sve u roku od 15 dana od dana pravosnažnosti presude pod prijetnom prinudnog izvršenja.

U toku parničnog postupka izvedeni su dokazi čitanjem: Rješenja Fonda PIO Republike Srpske o priznavanju prava na penziju za K. J. broj: 9015/93-1.1-1810.0-10911/23 od 09.08.2023. godine, Obračuna penzije po bod sistemu Fonda PIO Republike Srpske za K. J. od 08.08.2023. godine, Žalbe K. J. na rješenje Fonda PIO Republike Srpske od 28.08.2023. godine, Rješenja Fonda PIO Republike Srpske broj: 93/7000-1.3-1810.16-1172/23 od 04.09.2023. godine, Radne knjižice K. J., Dostave Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH sa obrazloženjem, Dopisa Kancelarije gradonačelnika Brčko distrikta BiH broj: 02-000080/19 od 19.04.2019. godine sa dostavom kontrolnog lista o provedenoj skraćenoj procjeni uticaja propisa, Mišljenja Pravobranilaštva Brčko distrikta BiH na nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH broj: M-522/19 od 27.05.2019. godine, Dostave obavještenja i mišljenja Odjeljenja za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 02-000091/19 od 07.05.2019. godine u vezi provođenja postupka harmonizacije za Teze za izradu nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH, Zaključka Skupštine Brčko distrikta BiH broj: 01-02-638/19 od 12.06.2019. godine, Odluke Skupštine broj: 01-02-637/19 od 12.06.2019. godine, Odluke Skupštine Brčko distrikta BiH o proglašenju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH broj: 01.1-02-95/19 od 12.06.2019. godine, Rješenja Fonda PIO Republike Srpske o priznavanju prava na penziju za N. D. broj: 9015/93-1.1-1810.0-2667/23 od 07.06.2023. godine, Uvjerjenja o podacima registrovanim u matičnoj evidenciji osiguranika Fonda PIO Republike Srpske za N. D., Presude Okružnog suda u Istočnom Sarajevu broj: 14 o U 005622 22 U od 30.03.2023. godine, Rješenja Ustavnog suda Republike Srpske broj: U-91/19 od 28.10.2019. godine, Listinga finansijke kartice

K. J. za 2023.-2024. godinu, Platne liste za period od aprila 2000. do decembra 2000. godine, Platne liste za period od januara 2001. do decembra 2001. godine, Platne liste za period od oktobra 2003. do decembra 2003. godine, Platne liste za period od januara 2004. do decembra 2004. godine, Platne liste za period od januara 2005. do decembra 2005. godine, (Presude Apelacionog suda Brčko distrikta BiH broj: 96 o Rs 144058 22 Rsž od 07.11.2022. godine, Presude Apelacionog suda Brčko distrikta BiH broj: 96 o P 130565 22 Gž od 24.10.2022. godine, Presude Apelacionog suda Brčko distrikta BiH broj: 96 o P 144078 22 Gž od 16.02.2023. godine, Presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 13 o U 006537 22 Uvp od 01.11.2023. godine), Radne knjižice S. S., Rješenja Fonda PIO Republike Srpske o priznavanju prava na penziju za S. S. broj: 9015/93-1.1-1810.0-18017/23 o 08.12.2023. godine, Obračuna penzije po bod sistemu Fonda PIO Republike Srpske za S. S. od 08.12.2023. godine, Žalbe S.S. na rješenje Fonda PIO Republike Srpske od 18.12.2023. godine, Platne liste S. S. za period od aprila 2000. do decembra 2000. godine, Platne liste za period od januara 2001. do decembra 2001.godine, Platne liste za period od oktobra 2003. do decembra 2003. godine, Platne liste za period od januara 2004. do decembra 2004. godine, Platne liste za period od januara 2005. do decembra 2005. godine, Dostave podataka Fonda PIO Republike Srpske–Sektora za finansijske poslove broj: PP-29/2023-9 od 06.12.2023. godine, Mišljenja Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH broj: 02-04.1-471/19 od 27.05.2019. godine, Dostave podataka Agencije za statistiku BiH, podružnica Brčko broj: 13-43-5-1-122-2-1/23 od 06.12.2023. godine, Dostave podataka Fonda PIO Republike Srpske broj: PP-38/2023-6 od 05.12.2023. godine, te vještačenjem od strane vještaka ekonomske struke Damjanac Boriše i čitanjem nalaza i mišljenja istog vještaka od 14.04.2024. godine.

Na osnovu ocjene provedenih dokaza pojedinačno kao i u njihovoj međusobnoj vezi na osnovu odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH („Sl.glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 28/18, u daljem tekstu ZPP), iz sljedećih razloga:

Vještak ekonomske struke, Damjanac Boriša, imao je zadatak da nakon uvida u dokumentaciju u spisu, dokumentaciju Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH, te dokumentaciju Fonda PIO Republike Srpske izračuna visinu starosne penzije osiguranika/tužilaca, uzimajući u obzir 5 godišnjih plata koje su za osiguranike najpovoljnije, izračuna novi lični koeficijent, te primjenom dobijenog koeficijenta i ukupnog penzijskog staža, utvrdi lični bod osiguranika, te množenjem ličnog boda i opšteg boda izračuna ličnu penziju osiguranika/tužilaca, nakog čega će utvrditi razliku između iznosa penzije koja je priznata osiguranicima odlukom Fonda PIO Republike Srpske i one koja je utvrđena nalazom vještaka. Takođe, da utvrdi razliku između obračunate penzije tužilaca prema opštim uslovima i Zakona o PIO za policijskog službenika Brčko distrikta, u odnosu na prosječnu penziju policijskih službenika Republike Srpske obračunatu po članu 136. a) Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima, da utvrdi kolika bi razlika penzija bila između osiguranika policijskih službenika u Brčko distriktu, tužilaca, obračunata po odredbama člana 142. a) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH, u odnosu na prosječnu penziju policijskih službenika Republike Srpske, obračunata prema članu 136. a) Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima, koliko bi bio lični koeficijent tužilaca kada bi se isti računao po prosječnoj plati Brčko distrikta BiH, za godine od 2000.do 2005.godine, obračuna u skladu sa Zakonom o PIO i da vještak na osnovu uvida u spis, knjigovodstvo i finansijsku dokumentaciju tuženog i finansija Brčko distrikta, utvrdi da li Brčko distrikt BiH vrši dodatna plaćanja za ostvarivanje prava iz PIO kao uplatilac doprinosa za svoje osiguranike (osim doprinosa) i u kojem iznosu i da li Republika Srpska uplaćuje dodatna sredstva za PIO radi ostvarivanja prava korisnika (osim doprinosa) i u kojem iznosu, kao i da utvrdi iznos doprinosa koji uplaćuje Brčko

distrikt za osiguranika iz Brčkog i iznos doprinosa koji uplaćuje Republika Srpska za pripadnike Unutrašnjih poslova Republike Srpske. U zaključku mišljenja vještak je utvrdio da razlika između iznosa penzija koja je priznata osiguraniku odlukom Fonda PIO Republike Srpske i one koja je utvrđena nalazom, iznosi 665,33 KM za K. J., odnosno 423,70 KM za S. S. Razlika između penzija tužilaca obračunatih prema opštim uslovima za policijske službenike Brčko distrikta BiH u odnosu na prosječnu penziju policijskog službenika Republike Srpske iznosi 204,63 KM za K. J., odnosno 506,63 KM za S. S. Razlika penzije između penzija osiguranika policijskih službenika u Brčko distriktu BiH obračunata po odredbama člana 142. stav 2. u odnosu na prosječnu penziju policijskih službenika Republike Srpske obračunatu po članu 136. a) iznosi 869,96 KM za K. J., odnosno 930,33 KM za S. S. Iznos ličnog koeficijenta tužilaca ponaosob izračun na osnovu prosječne plate u Brčko distriktu BiH za period od 2002.-2005. godine u skladu sa Zakonom o PIO, iznosi 1,343632 za K. J., odnosno 1.519136 za S. S. Od bruto plate osiguranika Brčko distrikta BiH za Budžet Republike Srpske izdvajaju se sredstva po osnovu obaveze uplate doprinosa prema Fondu PIO Republike Srpske koja su zakonom propisana i procentualno izražena, a obračunavaju se na bruto platu radnika, dok se ostatak obaveza za doprinose uplaćuje institucijama Brčko distrikta BiH (doprinosi zdravstvenog osiguranja izdvajaju se ka Fondu zdravstvenog osiguranja Brčko distrikta BiH, doprinosi za nezaposlene uplaćuju se Zavodu za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, a obaveze za uplatu poreza uplaćuju se Poreskoj upravi Brčko distrikta BiH), odnosno ulivaju se u Budžet Brčko distrikta BiH. Sva prethodno pomenuta izdvajanja iz bruto plate osiguranika zaposlenog u Republici Srpskoj ulivaju se isključivo u Budžet Republike Srpske prema zakonom propisanim stopama za obračun doprinosa na platu za svakog osiguranika posebno. Na nalaz i mišljenje vještaka nije bilo prigovora. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje vještaka kao stručan i objektivan.

Među strankama nije sporno da su tužioci bili zaposlenici Policije Brčko distrikta BiH, da je ukupan penzijski staž za oba osiguranika odnosno tužioca navršen u Republici Srpskoj, da su oba tužioca ispunili uslove za ostvarivanje prava na starosnu penziju, te da je prilikom obračuna i isplate starosne penzije tužiocima tuženi primijenio odredbe člana 42. stav 3. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske. Nije sporno i da je tuženi lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju za tužioce utvrđivao samo primjenom odredaba članova od 44. do 48. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske (odredbom člana 47. stav 1. ovog Zakona propisano je da se godišnji lični koeficijent utvrđuje tako što se ukupan iznos plata, odnosno osnovica osiguranja, počev od 01.01.1970.godine do godina koja prethodi godini ostvarivanja prava, izuzimajući 1992.i 1993. godinu, za svaku kalendarsku godinu podijeli sa prosječnom godišnjom platom u SR BiH, odnosno Republici za istu kalendarsku godinu), dok policijskim službenicima i pripadnicima unutrašnjih poslova Republike Srpske tuženi utvrđuje lični koeficijent za obračun penzije primjenom odredaba Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Republike Srpske i odredaba Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske kao *lex specialis* propis kojim je u članu 136. a) navedeno da se policijskom službeniku lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje na osnovu pet godišnjih plata koje su za policijskog službenika najpovoljnije.

Nije sporno i da su tužioci izjavili žalbe na prvostepena rješenja tuženog, ali da je Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske – kabinet direktora odbio žalbe tužilaca kao neosnovane uz obrazloženje da Fond nije mogao primijeniti odredbe člana 142. a) stav 2. Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH- prečišćen tekst u pogledu obračuna ličnog koeficijenta iz razloga što Fond PIO Republike Srpske nije mjesno nadležan za primjenu propisa koji važe na području Brčko distrikta BiH.

Nesporno je i da je tužiocu K.J., koji ostvaruje pravo na starosnu penziju od 26.07.2023. godine, lični koeficijent od 1,749882 utvrđen primjenom odredbi članova od 44.-48. Zakona o PIO Republike Srpske (visina starosne penzije predstavlja proizvod vrijednost opšteg boda i ličnog boda osiguranika, a lični bod osiguranika predstavlja proizvod ličnog koeficijenta i njegovog penzijskog staža, dok se lični koeficijent osiguranika utvrđuje tako što se zbir godišnjih ličnih koeficijenata podijeli sa periodom za koji su obračunati), koji je pomnožen sa ukupno utvrđenim penzijskim stažom tužioca od 44 godine, 1 mjeseci i 21 dana, odnosno brojčano iskazano 44,141650 u skladu sa odredbom člana 45. stav 2. Zakona o PIO Republike Srpske kako bi se dobio lični bod osiguranika od 69,995280, koji pomnožen sa opštim bodom za 2023. godinu od 18,114009 daje visinu penzije od 1.267,90 KM mjesečno. (slijedi iz obrazloženja rješenja tuženog od 09.08.2023. godine). Tužiocu S. S., koji ostvaruje pravo na starosnu penziju od 01.12.2023. godine, lični koeficijent od 2,166691 utvrđen je primjenom odredbi članova od 44.-48. Zakona o PIO Republike Srpske, koji je pomnožen sa ukupno utvrđenim penzijskim stažom tužioca od 41 godine, 3 mjeseca i 9 dana, odnosno brojčano iskazano 41,274992 u skladu sa odredbom člana 45. stav 2. Zakona o PIO Republike Srpske, kako bi se dobio lični bod od 86,667640 koji pomnožen sa opštim bodom za 2023. godinu od 18,114009 daje visinu penzije od 1.569,90 KM mjesečno (slijedi iz obrazloženja rješenja tuženog od 08.12.2023. godine).

Među strankama je sporno da li je primjenom propisa Zakona o PIO Republike Srpske prilikom penzionisanja tužilaca, a pri tome je primjenjujući odredbe Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske i odredbe Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH, tuženi diskriminisao tužioce i po kojem diskriminirajućem osnovu, a sporno je i da li je tuženi ovlašten da primijeni odredbe zakona Brčko distrikta BiH, da li je Brčko distrikt ovlašten da donese zakone iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zatim je sporno na teret čijih sredstava bi se isplaćivala razlika penzija tužiocima ako se utvrdi diskriminacija i usvoji tužbeni zahtjev, a u vezi s tim je sporno da li je Brčko distrikt vršilo uplate po osnovu posebnih uslova za ostvarivanje prava propisanih Zakonom o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske kao lex specialis propisa (što se u Republici Srpskoj finansira iz budžeta Republike Srpske).

Odredbom člana 11. Zakona o PIO Republike Srpske propisano je da prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja kod tuženog ostvaruju, u statusu osiguranog radnika, i lica zaposlena u Brčko distriktu BiH sa prebivalištem u Brčko distriktu, ako su prijavljena u Jedinostveni sistem registracije i kontrole naplate doprinosa (kao što je ovdje slučaj sa tužiocima). Odredbom člana 122. Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine propisano je da radni odnos policijskog službenika prestaje i u slučaju kada ispuni uslove za ostvarivanje prava na penziju u skladu sa entitetskim propisima koji uređuje oblast penzijskog i invalidskog osiguranja. Odredbom člana 142 a) stav 2. istog Zakona, koja je stupila na snagu 21.06.2019. godine i primjenjuje se na ovaj konkretni slučaj, propisano je da se policijskom službeniku lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskog službenika, koje su za policijskog službenika najpovoljnije. Identično rješenje o ličnom koeficijentu sadrži i Zakon o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske gdje je u članu 136. a) navedeno da se policijskom službeniku lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje na osnovu pet godišnjih plata koje su za policijskog službenika najpovoljnije.

Odredbom člana 2. Zakona o zabrani diskriminacije propisano je da će se diskriminacijom, u smislu ovog zakona, smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili

pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života. Zabrana diskriminacije primjenjuje se na sve javne organe kao i na sva fizička ili pravna lica, i u javnom i u privatnom sektoru, u svim oblastima, a naročito: zaposlenja, članstva u profesionalnim organizacijama, obrazovanja, obuke, stanovanja, zdravstva, socijalne zaštite, dobara i usluga namijenjenih javnosti i javnim mjestima, te obavljanja privrednih aktivnosti i javnih usluga.

Odredbom člana 5. stav 1. istog Zakona propisano je da se zakonske mjere i radnje neće smatrati diskriminacijskim kada se svode na nepovoljno razlikovanje ili različito postupanje ako su zasnovane na objektivnoj i razumnoj opravdanosti. Odredbom člana 6. stav 1. je propisano da se ovaj zakon primjenjuje na postupanje svih javnih tijela na nivou države, entiteta, kantona i Brčko distrikta BiH, opštinskih institucija i tijela, te pravnih lica s javnim ovlaštenjima, kao i na postupanje svih pravnih i fizičkih lica, dok je odredbom člana 11. stav 1. i 2. propisano da svako lice ili grupa lica koja smatra da je diskriminisana može tražiti zaštitu svojih prava putem postojećih sudskih i upravnih postupaka. U slučajevima u kojima povreda prava na jednako postupanje proizilazi iz upravnog akta, žalba u upravnom postupku i eventualno pokretanje upravnog spora na osnovu zaštite od diskriminacije, a kojom se zahtijeva poništenje takvog upravnog akta, neće spriječiti lice iz stava 1. ovog člana da pokrene sudski postupak za zaštitu od diskriminacije.

Odredbom člana 15. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije propisano je da u svim postupcima predviđenim ovim Zakonom kada osoba ili grupa osoba, na osnovu njima raspoloživih dokaza, učine vjerovatnim da je došlo do diskriminacije, teret dokazivanja da nije došlo do diskriminacije leži na suprotnoj strani.

Zabrana diskriminacije po svim osnovama zabranjena je i članom 14. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda čija odredba glasi: "Uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.", dok je članom 1. Protokola broj 12 uz Konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (Rim, 4. novembra 2000. godine) propisana opšta zabrana diskriminacije na način: „(1) Uživanje svih prava utvrđenih zakonom osigurano je bez diskriminacije po bilo kojem osnovu kao što je pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovinsko stanje, rođenje ili drugi status. Nikog nijedan organ vlasti ne smije diskriminisati ni po kojem osnovu, kao što je navedeno u stavu 1.“.

Dakle, Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Ustavom BiH i Ustavom Republike Srpske zajamčena su osnovna ljudska prava i slobode, a među koje spada zabrana svakog oblika diskriminacije. Zakonom o zabrani diskriminacije BiH dodatno je uspostavljen okvir za ostvarivanje jednakih prava i mogućnosti svim licima u Bosni i Hercegovini, koji je uredio sistem zaštite od diskriminacije, a kojim je jasno utvrđena odgovornost zakonodavne, sudske i izvršne vlasti, kao i pravnih lica i pojedinaca koji vrše javna ovlaštenja, da svojim djelovanjem

omogućće zaštitu, promovisanje i stvaranje uslova za jednako postupanje, što je propisano odredbom člana 1. istog zakona.

Diskriminacija postoji ukoliko se različito tretira pojedinac u sličnim pozicijama, a takvo ponašanje nema objektivno i razumno opravdanje, a da bi sud izveo zaključak u skladu sa praksom Evropskog suda za ljudska prava i Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, potrebno je provesti antidiskriminacioni test, odnosno odgovoriti na pitanja da li je različito tretiranje zasnovano na zakonu, a zakon slijedi legitiman javni interes, te da li upotrebljena sredstva za ostvarenje javnog interesa zadovoljavaju princip adekvatnosti i da li različito tretiranje zadovoljava princip proporcionalnosti. Ukoliko je odgovor na neko od ovih pitanja negativno, onda se radi o diskriminaciji.

U konkretnom slučaju, predmet upoređivanja za tužioce predstavljaju policijski službenici u Republici Srpskoj, jer su ista vrsta osiguranika, jer za vrijeme radnog vijeka imaju ista radna prava i obaveze, te i jedna i druga kategorija u materijalnom propisu koji uređuje njihova statusna pitanja, imaju pravo da prilikom penzionisanja lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju bude utvrđen na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskih službenika koje su za njih najpovoljnije (odredba člana 142a. stav 2. Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH, odnosno 136a. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske).

Sud cijeni da Brčko distrikt BiH predstavlja jedinstvenu administrativnu jedinicu lokalne samouprave pod suverenitetom Bosne i Hercegovine, te je teritorij Distrikta u zajedničkoj svojini entiteta (kondominijum). U skladu sa nalogom Supervizora za Brčko od 04.08.2006. godine ukinuti su entitetski zakoni na području Distrikta, te je proglašen prestanak značaja međuentitetske granice u Distriktu uz izričito nalažanje da isti nema uticaja na zakone i propise koji su na snazi u Distriktu na dan izdavanja naloga, a odnose se na obaveze uplata doprinosa u entitetske penzione fondove i prava na primanje isplata iz fondova, a da prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja kod tuženog ostvaruju kao osigurani radnici i lica zaposlena u Distriktu sa prebivalištem u Distriktu ako su prijavljena u jedinstveni sistem registracije i kontrole naplate poreza. Stanovnici Distrikta mogu biti i državljani entiteta pored državljanstva Bosne i Hercegovine, a policijski službenici i Distrikta i Republike Srpske imaju ista prava i obaveze prema tuženom, te prema materijalnim propisima (članu 142a. stav 2. i članu 136a. relevantnih propisa) i jedna i druga kategorija prilikom penzionisanja imaju pravo da im lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju bude utvrđen na osnovu pet godišnjih plata ostvarenih u svojstvu policijskih službenika koje su za njih najpovoljnije, pa stoga mogu biti uporedna kategorija.

Iz dokaza dostavljenih od strane tuženog (dokumentacija u vezi sa procedurom donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) sud je utvrdio da usvajanje nacрта ovog zakona neće dovesti do stvaranja budžetskih prihoda, te nema negativne efekte na budžet, odnosno usvajanje ovog zakona neće imati uticaj na povećanje odnosno smanjenje operativnih troškova i obavljanja poslova kao ni na povećanje odnosno smanjenje priliva javnih prihoda Brčko distrikta BiH (slijedi iz obrazloženja nacрта zakona, tačka g.). Međutim, ovim dokazima tuženi nije uspio dokazati svoje tvrdnje da se posebni uslovi za ostvarivanje prava propisani Zakonom o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske, kao *lex specialis* propisa, finansiraju iz budžeta RS-a, a da sa druge strane Distrikt ne vrši dodatno finansiranje posebno priznatih prava svojim službenicima, niti je tuženi dokazao da se sredstvima iz doprinosa kao sredstva redovnog finansiranja rashoda Fonda PIO Republike Srpske potrebnih za redovnu isplatu davanja po priznatim pravima,

isplaćuju lica osigurana u skladu sa članom 11. Zakona o PIO Republike Srpske, ali ne i isplate penzija priznatih po posebnim uslovima (na što imaju pravo policijski službenici).

Naime, i iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke Damjanac Boriše slijedi da i osiguranici Republike Srpske, kao i osiguranici Brčko distrikta BiH, budžetu Republike Srpske plaćaju zakonom propisanu stopu doprinosa obračunatu na bruto platu radnika, dakle u skladu sa Zakonom o doprinosima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 114/17 i 112/19—u daljem tekstu Zakon o doprinosima). Odredbom člana 17. Zakona o doprinosima propisano je da je uplatilac doprinosa isplatilac prihoda (primanja) koji predstavlja osnov za plaćanje doprinosa u skladu sa tim zakonom, pri čemu stope doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje iznose 18,5% (član 22. stav 1. Zakona o doprinosima). Uplata doprinosa za onog koji vrši uplatu doprinosa za obveznike doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje iz Brčko distrikta BiH, mjesto plaćanja doprinosa je Brčko distrikt BiH (član 26. stav 3. istog zakona). Iz platnih listi tužilaca sud je utvrdio da se policijskim službenicima Policije Brčko distrikta plata utvrđuje u bruto i neto iznosu, dok plata u bruto iznosu obuhvata neto platu i doprinose (što je propisano i odredbom člana 6. Zakona o platama i naknadama zaposlenih u Policiji Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ brojevi 18/19 i 10/19). S obzirom na specifičnost radnog mjesta, rizik i složenost poslova, koji zahtjeva visok stepen odgovornosti, stručnosti i nezavisnosti, policijskim službenicima (Policije Brčko distrikta BiH) pripada trajni dodatak na osnovnu platu. Dodatak na platu po osnovu posebnih uslova rada u omjeru do 30% osnovne plate predviđen je odredbom člana 17. stav 2 istog zakona, kao i odredbom člana 93. Zakona o policijskim službenicima Policije Brčko distrikta BiH. Pored navedenog dodatka, policijskim službenicima Policije Distrikta, shodno odredbama Zakona o platama i naknadama zaposlenih u Policiji Brčko distrikta BiH, pripada i dodatak na platu po osnovu radnog staža i to 0,3% na osnovnu platu za svaku navršenu godinu radnog staža (odredba člana 16.) od jula mjeseca 2019. godine, dodatak na platu po osnovu rada praznikom (odredba člana 18.), po osnovu prekovremenog rada (odredba člana 19.). Na osnovnu platu, dodatke na platu (prikazani na platnim listama tužilaca), uključujući i minuli rad od jula mjeseca 2019. godine, obračunava se postotak od bruto plate (odredba člana 22. stav 1. Zakona o doprinosima) koji iznos se izdvaja za penzijsko i invalidsko osiguranje (a koji postotak je prikazan na platnim listama tužilaca). Pored toga, na ime doprinosa za beneficiju se također izdvaja određeni novčani iznos. Stoga, sud zaključuje da je Brčko distrikt i prije Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH vršilo uplate doprinosa u Budžet Republike Srpske obračunat na bruto platu, odnosno da su se doprinosi obračunavali i da se i dalje obračunavaju, između ostalog, i na posebne uslove za ostvarivanje prava, pa ne stoje navodi da za te posebne uslove Distrikt ne vrši plaćanje u Budžet Republike Srpske za svoje policijske službenike, te da bi se njima, eventualno usvajanjem ovog tužbenog zahtjeva, razlika morala isplaćivati na teret Budžeta Republike Srpske iz drugih prihoda (poreza, a ne doprinosa). S Obzirom na navedeno, sud zaključuje da usvajanjem nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH i nije bilo potrebe dodatno opterećavati Budžet Brčko distrikta BiH obzirom da se jednako kao i za policijske službenike Republike Srpske uplaćuju kroz doprinose i posebni uslovi, odnosno postotak na ime doprinosa PIO od bruto plate (u koju su uključeni svi dodaci na platu, sve beneficije), a ne od neto plate policijskih službenika Distrikta.

Odredbom člana 142a. stav 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH propisano je da policijski službenik, kome je to posebnim entitetskim zakonom omogućeno, pravo na penziju ostvaruje u skladu sa entitetskim zakonima o penzijskom i invalidskom osiguranju i članom 142. stav 1. tačka e. ovog zakona. Dakle, kako tuženi primjenjuje Zakon o PIO Republike Srpske i Zakon o

policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske prilikom obračuna i isplate penzija policijskim službenicima MUP-a Republike Srpske (odredba člana 136a.), tako je neophodno primijeniti odredbe zakona o PIO Republike Srpske u vezi sa odredbom Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH (odredba člana 142a. koja je usaglašena sa odredbom člana 136a. Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske) prilikom obračuna i isplate penzija policijskim službenicima Distrikta, jer su i navedeni propis Republike Srpske i Zakon o policijskim službenicima Brčko distrikta BiH posebni propisi (*lex specialis*), čije se odredbe, kada je u pitanje penzionisanje policijskih službenika i prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja tih lica, obavezno primjenjuju zajedno i u neposrednoj vezi sa opštim odredbama Zakona o PIO Republike Srpske i tek na osnovu primjene odredaba svih tih propisa može se pravilno, objektivno i u potpunosti utvrditi lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju i sama visina penzije policijskog službenika. Ovo iz razloga što se radi o istoj vrsti osiguranika (policijski službenik policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i policijski službenik policije Republike Srpske) i o identičnom načinu penzionisanja (ostvarivanju prava na penziju), dok tuženi nije postupao na isti način i na isti način odredio lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju i za policijskog službenika Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i za policijskog službenika MUP-a Republike Srpske.

Sud cijeni da se u konkretnom slučaju ne radi o različitim kategorijama u kojem slučaju različitog postupanja nema diskriminacije, nego se upravo radi o istim kategorijama zaposlenika Policije, ali sa područja entiteta Republika Srpska i Brčko distrikta. Sud je iz dokaza tuženog - rješenja Fonda od 07.06.2023. godine za N. D. utvrdio da je ovom licu utvrđena penzija, odnosno lični koeficijent po osnovu propisa Zakona o PIO Republike Srpske i Zakona o policiji i unutrašnjim poslovima Republike Srpske, budući da je bio zaposlenik MUP-a Republike Srpske, iako ima prebivalište u Brčko distriktu, pa sud cijeni da tuženi ne diskriminiše tužioce po osnovu njihovog ličnog prebivališta, nego po osnovu adrese poslodavca tužioca, odnosno po osnovu pripadnosti Policiji Distrikta, pa u tom smislu po osnovu prebivališta tužilaca kao policijskih službenika Policije Distrikta. Dakle, radi se o istim službenim licima, sa istim policijskim ovlaštenjima, s tim da jedni imaju nadležnost postupanja na području Brčko distrikta BiH, a drugi na teritoriji Republike Srpske.

Kada je u pitanju diskriminirajući osnov sud cijeni da tuženi vrši diskriminaciju po osnovu „svake druge okolnosti koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemoguću ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života“, kao organizacija koja vrši javna ovlaštenja radi ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja sa osnovnim zadatkom da na načelima uzajamnosti i solidarnosti osiguranicima obezbijedi prava u slučaju starosti ili invalidnosti.

Sud cijeni da ne postoji pozitivna diskriminacija u situaciji kada bi se tužiocima isplaćivala veća penzija u odnosu na policijske službenike Republike Srpske (na koje okolnosti tuženi izvodi dokaz - informacija Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, Sektor za ostvarivanje prava od 05.12.2023. godine). Iz gore citiranih odredbi Zakona o platama i naknadama zaposlenih u Policiji Brčko distrikta BiH, Zakona o doprinosima, obračunskih listova plate za tužioce koji čine sastavni dio spisa, jasno proizilazi da policijski službenici Policije Brčko distrikta BiH ostvaruju pravo na dodatke na platu (iskazane na platnim listama), a na koje je redovno uplaćivan doprinos na ime penzijskog i invalidskog osiguranja i beneficije na bruto platu koja obuhvata osnovnu platu i sve dodatke na istu, pri čemu je u konačnici, Direkcija za finansije Brčko distrikta

BiH, vršila obračun i uplatu većeg iznosa na ime izdvajanja za penzijsko i invalidsko osiguranje u Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Republike Srpske od onog koji je uplaćen za policijske službenike Republike Srpske.

Po osnovu svega izloženog sud nalazi da tuženi nije dokazao da postoji objektivna i razumna opravdanost prema odredbi člana 5. stav 1. Zakona o zabrani diskriminacije za nejednako postupanje tuženog budući da tuženi, nakon provedenog postupka, nije dokazao da njegovo postupanje ima opravdanje u smislu zaštite legitimnog javnog interesa, a niti je u skladu sa odredbom člana 15. stav 1. istog zakona dokazao tvrdnje da nije došlo do diskriminacije, a koji teret dokazivanja je bio na tuženom, jer su tužioci svakako učinili vjerovatnim da je došlo do diskriminacije.

Na okolnost visine zahtjeva tužioci su izveli dokaz vještačenjem po vještaku ekonomske struke Boriši Damjanac koji je u svom nalazu utvrdio da razlika između iznosa penzije koja je priznata osiguraniku odlukom Fonda PIO Republike Srpske i one koja je utvrđena nalazom iznosi: za K. J. 665,33 KM, za S.S. 423,70 KM, da razlika između penzija tužilaca obračunatih prema opštim uslovima za policijske službenike Brčko distrikta BiH u odnosu na prosječnu penziju policijskog službenika Republike Srpske iznosi: za K. J. 204,63 KM, za S. S. 506,63 KM, da razlika između penzija osiguranika policijskih službenika u Brčko distriktu BiH obračunata prema odredbi člana 142a., u odnosu na prosječnu penziju policijskih službenika Republike Srpske obračunata prema članu 136a. iznosi za K. J.869,96 KM, za A. D. 930,33 KM. Iznos ličnog koeficijenta tužilaca ponaosob izračunat na osnovu prosječne plate u Brčko distriktu BiH za period od 2002. – 2005. godine iznosi za K. J. 1,343632, za S. S. 1,519136.

Shodno činjenici da je sud utvrdio da su tužioci kao pripadnici Policije Brčko distrikta BiH, odnosno osiguranici Fonda PIO-e Republike Srpske, bili diskriminirani, to je ovaj sud odlučio kao u izreci presude, s obzirom da se naknada materijalne štete u skladu s odredbama člana 12. stav 1. tačka c). Zakona o zabrani diskriminacije, u konkretnom slučaju, ogleda u obavezi tuženog, da po osnovu neisplaćenih zaostalih razlika u penziji tužilaca, isplati tužiocima iznose pobliže navedene u izreci ove presude i to one iznose koji su dospjeli na plaćanje u momentu zaključenja glavne rasprave, dok obaveza tuženog počev od dana presuđenja pa ubuduće, predstavlja nalaganje izvršenja radnji kojima se uklanja diskriminacija ili njene posljedice za ubuduće, a sve prema odredbi člana 12. stav 1. tačka c). Zakona o zabrani diskriminacije.

Odluka suda o troškovima parničnog postupka zasniva se na odredbi člana 120. stav 1. ZPP-a. Tužena je dužna tužiocima nadoknaditi troškove postupka koji čine: troškovi za sastav dvije pojedinačne tužbe od strane advokata u iznosu od po 240,00 KM, za dvije takse na tužbu u iznosu od po 50,00 KM, takse na presudu u iznosu od po 50,00 KM, troškovi zastupanja tužilaca na odloženom pripremnom ročištu od 29.02.2024. godine u iznosu od 144,00KM (50% nagrade), zastupanje tužilaca na održanom pripremnom ročištu od 28.03.2024. godine u iznosu od 288,00 KM (uvećanje za 20% za zastupanje još jednog tužioca – odredba člana 27. Tarife), zastupanje tužilaca na ročištu za glavnu raspravu održanom 21.06.2024. godine u iznosu od 288,00KM i nastavku glavne rasprave održanom 07.10.2024. godine u iznosu od 144,00 KM, te troškovi vještačenja u iznosu od 250,00 KM, odnosno ukupan iznos od 1.794,00 KM (prema Zakonu o sudskim taksama Brčko distrikta BiH „Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“ broj: 5/01 i Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u Federaciji BiH „Službene novine FBiH“ broj: 22/04).

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:
Protiv ove presude dozvoljena
je žalba u roku od 30 dana od dana prijema iste
Apelacioniom sudu Brčko distrikta BiH,
putem ovog suda.

S U D I J A

Ljiljana Zobenica